

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค16101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

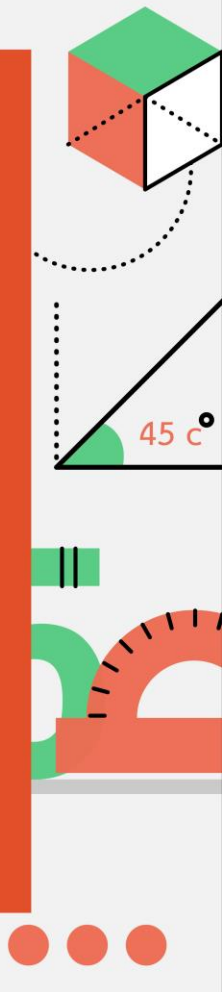
เรื่อง เศษส่วนอย่างต่ำ เศษส่วนแท้

เศษเกินและจำนวนคละ

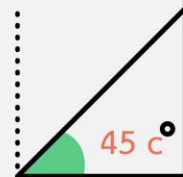
ครูภาชีนี มากพันธ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกได้ว่าเศษส่วนใดเป็นเศษส่วนอย่างต่ำ
เศษส่วนแท้ เศษเกินและจำนวนคละ
2. เขียนเศษเกินในรูปจำนวนคละ
3. เขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน

เศษส่วนอย่างต่ำ
เศษส่วนแท้
เศษเกินและจำนวนคละ

เศษส่วนใดเป็นเศษส่วนอย่างต่ำ

$$\frac{4}{12}$$

$$\frac{2}{5}$$

$$\frac{12}{15}$$

เศษส่วนใดเป็นเศษส่วนอย่างต่ำ

$$\frac{2}{3}$$

$$\frac{4}{5}$$

$$\frac{5}{3}$$

$$\frac{7}{6}$$

$$\frac{10}{9}$$

จงทำให้เป็นเศษส่วนอย่างต่ำ

$$\frac{48}{60}$$

=

$$\frac{\cancel{48}^8}{\cancel{60}^{10}}$$

นำ 6 มาหาร

=

$$\frac{\cancel{8}^4}{\cancel{10}^5}$$

นำ 2 มาหาร

=

$$\frac{4}{5}$$

จงทำให้เป็นเศษส่วนอย่างต่ำ

ห.ร.ม. ของ 48 และ 60 คือ 12

$$\begin{array}{r} 12 \overline{) 48 \quad 60} \\ \underline{4 \quad 5} \\ \hline \end{array}$$

นำ 12 มาหาร

$$\frac{48}{60} = \frac{\cancel{48}}{\cancel{60}} \begin{matrix} 4 \\ 5 \end{matrix} = \frac{4}{5}$$

จงทำให้เป็นเศษส่วนอย่างต่ำ

$$\frac{24}{48}$$

=

$$\frac{24}{48}$$

1

2

นำ 24 มาหาร

=

$$\frac{1}{2}$$

จงทำให้เป็นเศษส่วนอย่างต่ำ

$$\frac{210}{270}$$

=

$$\frac{210}{270}$$

7

9

นำ 30 มาหาร

=

$$\frac{7}{9}$$

จงทำให้เป็นเศษส่วนอย่างต่ำ

$$\frac{30}{100}$$

=

$$\frac{30}{100}$$

3

10

นำ 10 มาหาร

=

$$\frac{3}{10}$$

เศษส่วนที่ไม่มีจำนวนนับใดที่มากกว่า 1
หารทั้งตัวเศษและตัวส่วนได้ลงตัว
เศษส่วนนั้นเป็นเศษส่วนอย่างต่ำ

$$\frac{1}{3}$$

$$\frac{3}{5}$$

$$\frac{3}{2}$$

$$\frac{5}{3}$$

$$\frac{7}{7}$$

เศษส่วนที่ตัวเศษน้อยกว่าตัวส่วน

$$\frac{1}{3}$$

$$\frac{3}{5}$$

$$\frac{3}{2}$$

$$\frac{5}{3}$$

เศษส่วนที่ตัวเศษมากกว่าตัวส่วน

เศษส่วนที่ตัวเศษน้อยกว่าตัวส่วน

$$\frac{1}{3}$$

$$\frac{3}{5}$$

เศษส่วนแท้

$$\frac{3}{2}$$

$$\frac{5}{3}$$

เศษส่วนที่ตัวเศษมากกว่าตัวส่วน

$$\frac{7}{7}$$

เศษส่วนที่ตัวเศษเท่ากับตัวส่วน

เศษเกิน

$\frac{7}{8}$	$\frac{5}{5}$	$\frac{9}{7}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{6}{6}$	$\frac{12}{11}$	$\frac{6}{10}$	$\frac{10}{10}$
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	-----------------	----------------	-----------------

เศษส่วนใดเป็นเศษส่วนแท้

$\frac{7}{8}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{6}{10}$
---------------	---------------	----------------

$$\frac{7}{8}$$

$$\frac{5}{5}$$

$$\frac{9}{7}$$

$$\frac{1}{6}$$

$$\frac{6}{6}$$

$$\frac{12}{11}$$

$$\frac{6}{10}$$

$$\frac{10}{10}$$

เศษส่วนใดเป็นเศษเกิน

$$\frac{5}{5}$$

$$\frac{9}{7}$$

$$\frac{6}{6}$$

$$\frac{12}{11}$$

$$\frac{10}{10}$$

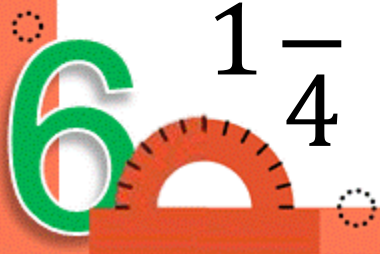

1

$1\frac{3}{4}$ อ่านว่า หนึ่งเศษสามส่วนสี่ $\frac{3}{4}$

$1\frac{3}{4}$ หมายความว่า $1 + \frac{3}{4}$

$2\frac{3}{4}$ อ่านว่า สองเศษสามส่วนสี่

$7\frac{8}{9}$ อ่านว่า เจ็ดเศษแปดส่วนเก้า

จำนวนที่เขียนในรูปจำนวนนับกับเศษส่วนแท้

จำนวนคละ

จงเขียนเศษเกินในรูปจำนวนคละ

$$\frac{7}{4} = 1\frac{3}{4}$$

นำ $7 \div 4$ ได้ 1 เศษ 3

ตอบ ๑ $\frac{๓}{๔}$

จงเขียนเศษเกินในรูปจำนวนคละ

$$\frac{8}{3} = 2\frac{2}{3}$$

นำ $8 \div 3$ ได้ 2 เศษ 2

ตอบ

$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 8} \\ \underline{6} \\ 2 \end{array}$$

จงเขียนเศษเกินในรูปจำนวนคละ

$$\frac{10}{6} = 1 \frac{4}{6}$$

นำ $10 \div 6$ ได้ 1 เศษ 4

ตอบ

$$\begin{array}{r} 1 \\ 6 \overline{) 10} \\ \underline{6} \\ 4 \end{array}$$

จงเขียนเศษเกินในรูปจำนวนคละ

$$\frac{13}{4} = 3\frac{1}{4}$$

นำ $13 \div 4$ ได้ 3 เศษ 1

ตอบ $3\frac{1}{4}$

การเขียนเศษเกินในรูปจำนวนคละ ทำได้โดย
นำตัวส่วนไปหารตัวเศษ ผลหารที่ได้
จะเป็นจำนวนนับ เศษที่เหลือเป็นตัวเศษ
โดยตัวส่วนคงเดิม

จงเขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน

$$2\frac{3}{4} = \frac{(2 \times 4) + 3}{4}$$

$$= \frac{8 + 3}{4}$$

$$= \frac{11}{4}$$

ตอบ $\frac{๑๑}{๔}$

จงเขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน

$$\begin{aligned} 3\frac{4}{7} &= \frac{(3 \times 7) + 4}{7} \\ &= \frac{21 + 4}{7} \\ &= \frac{25}{7} \end{aligned}$$

ตอบ $\frac{๒๕}{๗}$

จงเขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน

$$\begin{aligned} 4\frac{2}{9} &= \frac{(4 \times 9) + 2}{9} \\ &= \frac{36 + 2}{9} \\ &= \frac{38}{9} \end{aligned}$$

ตอบ $\frac{38}{9}$

การเขียนจำนวนคละในรูปเศษเกินทำได้โดย
นำตัวส่วนคูณกับจำนวนนับแล้วบวกกับตัวเศษ
ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นตัวเศษของเศษเกิน
โดยตัวส่วนคงเดิม

แบบฝึกหัด 2.3

แบบฝึกหัด 2.3

1. เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ เพื่อแสดงว่าจำนวนที่กำหนดให้เป็นเศษส่วนแท้ เศษเกิน หรือจำนวนคละ

		เศษส่วนแท้	เศษเกิน	จำนวนคละ
1)	$\frac{12}{13}$	☐	☐	☐
2)	$\frac{37}{37}$	☐	☐	☐
3)	$5\frac{4}{22}$	☐	☐	☐
4)	$\frac{121}{11}$	☐	☐	☐

5) $5\frac{12}{13}$

6) $\frac{45}{80}$

7) $67\frac{12}{13}$

8) $\frac{86}{72}$

9) $\frac{101}{110}$

10) $23\frac{7}{9}$

2. เขียนเศษเกินในรูปจำนวนคละ

1)

$$\frac{12}{5}$$

=

2)

$$\frac{11}{2}$$

=

3)

$$\frac{35}{4}$$

=

4)

$$\frac{17}{3}$$

=

5)

$$\frac{41}{7}$$

=

6)

$$\frac{53}{6}$$

=

7)

$$\frac{79}{8}$$

=

8)

$$\frac{93}{7}$$

=

9)

$$\frac{58}{9}$$

=

10)

$$\frac{115}{3}$$

=

3. เขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน

1) $2\frac{3}{5} =$

2) $4\frac{1}{7} =$

3) $3\frac{5}{9} =$

4) $5\frac{2}{11} =$

5) $10\frac{3}{10} =$

6) $11\frac{7}{12} =$

7) $3\frac{7}{8} =$

8) $7\frac{1}{11} =$

9) $5\frac{6}{11} =$

10) $9\frac{5}{12} =$